

Lo Catalanista

Setmanari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Calderón, 36.

Representació Administrativa á Barcelona
Llibreria de Alvar Verdagner Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	2 rals al mes.
Fora.	8 " trimestre.
Un número sol.	0'20 ptas.
Anuncis á preus convencionals.	

A V Í S

Pera tots los assumptos relacionats ab la Societat de Segurs
contra incendis

La Catalana

dirigirse á D. Antoni de P. Capmany, carrer de Sant Joan, 43.

===== S A B A D E L L =====

GEOGRAFIA DE CATALUNYA

PER

FRANCISCO FLOS Y CALCAT

Consta de 208 planas en octau, conté varis grabats, entre ells dos
mapas y sols val l' exemplar, enquadernat

===== S I S R A L S =====

y al engrós á QUINZE PESSETAS la dotzena.

Las demandas poden ferse al autor, Rech, 31, 2.na, Barcelona, que
serán enviadas mediant la remissió del import en sellos de franqueig
ó lletres de fácil cobro.

En Antoni Estruch

Mercés a la galanteria de una distingida persona d' aquesta ciutat; los amants de las arts han pogut admirar aquets ultims dias, en lo Saló d' Actes de la Academia Católica, los travalls que lo nostre benvolgut compatrici En Antoni Estruch ha executat durant lo poch temps que porta de permanencia a Roma, ahont viu consagrat al estudi de la pintura, gracias a la ajuda generosa del possehidor dels cuadros esmentats. En justa *reciprositat* entenem que es nostre deber donar en las columnas del periódich la humil opinió que aquells nos han merescut.

Examinant ab atenció los cuadros esposats, que constitueixen una verdadera Exposició se observan a primera vista que hi ha notables diferencias entre ells, de modo que apareix lo treball progresiu del estudi, més be que los fruits madurs del artista que ha arribat a la meta del seu valer. Dedicat lo senyor Estruch, exclusivament a la pintura religiosa, presenta en sos travalls una mostra completa dels distints aspectes ó formas en que aquella 's desentrotlla. A la primera etapa del estudi de dit pintor corresponen sens dupte duas composicions que creyem representa una de ellas la *anunciata*, y un Sant Francisco en quins se descobreixen ja los indrets que ha de seguir mes tart en la composició religiosa, quina manera de pintar y sentir despuntan ja encara qu'ab certa vaguetat. Segueixen altres tres cuadros que representan Sta. Teresa de Jesús Sant Joseph de Calazanz y Sant Domingo de Guzman y en ells se afirma lo Sr. Estruch en la consecució en lo dibuix y en lo color, si be es veritat que en tota ella s' hi observa certa tendencia ó recort de 'l modo de sentir propi de la escultura, sobre tot en los ropatjes que son un poch rigits y descuidantse en la composició dels plechs.

Posterior a los ja esmentats deu ser lo Sant Joan de Deu, en quin veiem acentuat en gran manera la valentia y firmesa en lo dibuix apareixent la nota de colorista que presenta vigorosa, rica, ajustadíssima principalment en la cara y en los peus senyalant viu contrast ab las carns del pobre malalt que porta en sos brassos y que suposem representa nostre senyor, quin cap se trova rodejat de lluminosa aureola, y a quin poder Diví tal vegada se degui la placidés angélica que 's mostra en la cara de San Joan qui sembla no donarse compte del esforç que necessariamente deuria fer para sostindre lo pés de un cos humá. Hi ha en dita figura un realisme que res destorba a la expressió cristiana que idealisa la composició. Duas alegorias tituladas la Fè y la «*Esperansa*» fan digne *pendant* al cuadro que acabém de descriure, sens que a nostre modo de veurer los superen ni igualin si bé se descobreix en ells, las facultats del autor pera la pintura decorativa quin caracter perjudica en nostre cas la expressió simbólica religiosa de las esmentadas figuras.

En l' ordre per nosaltres establert nos trovem devant lo cuadro de los «*davens moments de Lluís VIII*». En lo llit mortuori está finant lo Rey

rodejat de sa família y confortat ab los auxilis de la religió per San Vicens de Paul. Molt ben entesa la entonació del resinte, delicada, fina en son conjunt, te aquí x cuadro alguns fragments com lo coxi del reclinatori colocat als peus del llit, tan magistralment pintats, que no duptem afirmar sens menyspreu nostres mes reputats artistes. No trovem tan ben encertada la disposició y agrupació general de las figuras axis com també las proporcions de las mateixas, degut sens dupte á un cert desequilibri de perspectiva, provinent de haver volgut forsar la claretat de expresió de la composició.

Y havém arribat finalment á la obra mes important, última de las rebudas que representa «Lo Cenacle». Apartantse lo senyor Estruch de la ordenació establerta per la generalitat de los grans pintors que han tractat dit assumpto, desentrotilla la composició en tres grups, formats sens dubte, en rahó á la alarma que degueren produhir en l'ànima dels apostols las paraulas del Salvador «un de vosaltres me trahirá», quin moment históric representa lo cuadro. La curiositat, la exaltació y la diversitat de sentiments que agita l'cor dels deixebles del Salvador se mostra ben clarament en las variadas posas que han adoptat agrupantse y la expressió ben sentida de sas caras, porta facilment á la compenetració íntima del espectador lo moment solemne de la escena representada, contribuint per manera notable al dit efecte la atmósfera tranquila del capvespre, quin ambient se percebeix. La agrupació general de las figuras está feta ab gran talent y en conjunt es tan llògica y encertada, que no obstant y esser lo cuadro de grans dimensions, de 2 metros per 5 se trova l'espectador á primer colp de vista, captivat per la unitat del cuadro. Secret de la retina del pintor ha d'esser sens dupte l'harmós efecte que produheix la entonació y armonia de color no obstant lo vigor y riquesa de tons de las robes, totas ellas distintas, lo que 'ns dona certa recordansa de las obras mestras de la escola veneciana, pera quina sembla sent lo autor del cuadro seducció especialissima. Si haguessem de enumerar totas las bellessas que admírem en lo cuadro, fariam especial atenció en la expressió justa ab que l'autor presenta'l contrast del rostre seró y plácit de Jesús ab la noble rudesia de las caras dels pescadors humils, algunas de las quals té una expresió acabadissima, aixís com també puntualisant lo valer de la obra dirém que no veyem per modo clar, la llum que reben algunas figuras, la conveniencia histórica de alguns detalls y que trovém primas algunas robes. Pero aquesta seria tasca superior á nostres forsas, que ajustantse á los nostres propòsits nos prestan á donar aquí solsament un débil reflexo de las nostres impresions.

Resumint, donchs, tot quant havém dit, en demostració dels grans adelantos que en poch menys de quatre anys ha fet lo senyor Estruch, creyém que aquest en lo cuadro «Lo Cenacle» se presenta com á mestre que dibuixa ab grandiositat, ab espontaneïtat y fermesa, com á colorista ab nota vibrant, fresca y elegant y com á artista que concebeix y sent y

compon ab gran alé y ab forta empenta, qualitats que 'l farán arribar á ocupar un lloch preeminent entre los grans mestres.

Nos felicitém vivament del triomf obtingut per nostre compatrici á quin enviém nostre modest y caluros aplauso, que fem extensiu á la Academia de Bellas arts d' aquesta ciutat recordant que allá fou ahont apuntaren las primeras fl. madas del geni artístich del jove Estruch, y á prova de bons catalans, y com á tals amants del progres de nostra aymada terra. ho celebrem ab major gust per esser un artista sabadellench qui ajuda á sostindre tant alt lo pabelló catalá en la ciutat Eterna.

Avans de acabar just es que no regatejém la fonda simpatia que mos mereix la conducta del acaudalat propietari de aquesta ciutat senyor Ponsá, qui poseix los cuadros del senyor Estruch, al acullir ab generosa protecció la idea que ha portat á la práctica de propagá 'l estudi y de sentrontillo de las Bellas Arts y felicitarlo coralment per los hermosos fruits obtinguts, que desitjariam servissen de estimul á nostres acomodats compatricis, pera 'l bé y foment de las Arts y progres moral de nostra benvolguda ciutat.

SECCIÓ POLÍTICA

Lo manifest del partit lliberal ha resultat, com era d' esperar, un de tants papiers mullats, com enjegan los politichs per fer veurer als pipiolis que no desatenen los interessos de la colla.

Encarregada la tasca de puntualisar las ideas al senyor Sagasta y la redacció als senyors Gamazo, Moret y Albarzuza per forsa tenia d' eixir un cent pens.

Cap d' ells te ideas claras, respecte á las solucions que 's necessitan pera la bona armonia entre Cuba y la metròpoli; cap d' ells sab lo que significa la paraula autonomia, ni sent d' apropias angoixas que 's sofreixen en las casas que 'ls prenen los fills y 'ls embargan la finca; cap d' ells y en aixó 'ls ajudan dignament sos colegas y correlligionaris, sab altre cosa que enganyar al país ab promesas ilusorias, escalar lo poder ab talents ficticis y cobrar las nóminas en bona moneda... qu' havia de ser donchs lo manifest d' una gent que no te ideals, ni creencias, ni seny per governar, ni ganas de tenirne?

¿Com pot parlar d' autonomia 'l célebre Gamazo, si quant fou ministre d' Hisenda tingué l' atreviment, que per poch li surt ben car, de intentar l' abolició de la poca que li queda al viril poble navarro?

¿Com pot tenir sentit práctic en Moret, l' home de las eternas idealitats, 'l prototipo de la xerradissa parlamentaria, voluble y lleuger, model lo mes perfecte de la política castellana?

¿Què 's podia esperar de l' Albarzuza, l' ex-republicà d' ahir, empassat á la Monarquia en los moments de tocar á ranxo, possibilista vergonyant, sens ideal, sense criteri, burinot cansoner que va al llum que mes escalfa?

¿Y quina pauta pot trassar en Sagasta que may s' ha amohinat en cap dels assump-

tos que mes afectan à la bona marxa del país, passant lo temps suavisant los digustos y rancúnias de la colla, sense una iniciativa viril, sense criteri fixo, anant de llevar á ponent segons à qui dona 'ls ministeris y segons se presentan las questions que l' entrebancan, gran mestre en política parda, pero calamitat verdadera en la governació del Estat?

Ha sigut ben bé una quixotada 'l tal Manifest y de las mes innocentas.

Tant que s' esperaba, tant que s' discutia, tant que amenassava derrumbarse l' actual situació política y tot plegat ha fet l' efecte d' una *pallassada*.

¡Sempre 'ls mateixos *clovins* en lo Circo polítich de la pobra Espanya!

*
* *

Pero lo verdadera ment xocant, lo mes apallassat de tota aquesta trifulga, ha sigut la retirada del partit lliberal *del joven y elocuente orador* senyor Canalejas.

¡Vaya un *acte* tan galdós ha fet la *esperanza* del partit lliberal com anomenavan al factotum del *Heraldo*!

Separarse del partit per discentiment de criteri, quan en lo Manifest per no haverhi res, ni criteri s' hi troba.

Si l' han rebut ab aplauso 'ls conservadors, home, que vol que sigui 'l *gaspacho* confeccionat en la sopera fusionista?

Vaya una ensopegada mes fenomenal la de 'n Canalejas. Tenint ensajat un *acte* que fes resonancia, una *silvelada* que podriam dirne y executarla ab motiu d' un Manifest que ningú pot tenirhi res que dir per la sencilla rahó que no diu res per molt que 's busqui.

¡Pero Senyor, això no 's veu mes que aquí á Esuanyal

¡Quin país, Deu meu, quin país!

*
* *

En Silvela ja té *pendent* dintre la política castellana.

En Canalejas no vol ser menos y desitja probar fortuna.

Ya somos dos...

En Titella y en Cristofol van á fer las delicias del públich *putxinel·lista*.

Tots dos son anti-autonomistas, tots dos son partidaris de la guerra.

Ya diuen be que la desgracia may va sola. Teniam á en Silvela y are 'ns surt en Canalejas.

Deu los cria y ells... s' ajuntan un día ó altre.

¿No son comediantes? Donchs será un final de teatro.

La *casi-pacificació* de Cuba va demostrantse cada dia de la manera mes palmaria.

Descarrilaments, voladuras, sorpresas de destacaments, caps de convoys, matxetadors que esgarrihan, en fi demanin. Es á dir, no demanin que prou que prou que 'n passen los pobres soldats de Cuba á quins densà de la *casi-pacificació* entre malalties y sorpresas, sembla qu' estigan deixats de la ma de Deu.

¡Quina desgracia, Senyor, quina desgracia!

Y en Cánovas tan fresquet, sempre apunt per demostrar optimismes.

¡Que be 's veu que en aquest tripijoch ell no corre perill de perdrehi ni la última gota de sanch ni la última pesseta!

Carta oberta

SR. D. ANTON ANYON.

Molt apreciat senyor: Per conducte del senyor Director de «Lo Soma-
tent», he rebut sa carinyosa carta, la qual aprecio moltíssim per lo que
significa l'interés que V. pren en la bona causa de Catalunya y l'aten-
ció que ha posat en mos malgirbats articlels publicats últimament en LO
CATALANISTA.

Pregunta vosté ahont y desde quant taxativament está manat als no-
taris escriur en castellá y si lo senyor Registrador de la propietat á qui
vosté aludeix contravingué cap disposició legal admetent lo 10 d' aquest
mes uns capitols matrimonials otorgats l' any 1845 redactats en catalá
quins comensan: «En nom de Deu: Per rahó del matrimoni convingut,
etz., etz.» demostrant ab aytals preguntas que l' hi sembla á vosté que
no existeix tampoch la obligació de que 'ls notaris escrigan en castellá.
(S' enten en sas escripturas.)

Desgraciadament, apreciat senyor, tinc de dirli que d' ta obligació
massa que existeix puig es ben terminant lo article 25 de la Lley del
Notariat de 28 de Maig de 1862, que diu: «Los instrumentos públicos se
redactarán en lengua castellana y se escribirán con letra clara sin abreviaturas ni blancos.»

A mes, te relació també ab dit article lo 62 del Reglament vigent
de 9 de Novembre de 1874 quin disposa que «cuando hubiere de inser-
tarse documento, párrafo, frase ó palabra de otro idioma ó dialecto,
se extenderá inmediatamente su traducción ó se explicará su significado
y que si entre los otorgantes y testigos hubiese alguno que no entendiese
el castellano, el notario viene obligado á explicar la escritura en el dia-
lecto particular del otorgante ó testigo.»

Ja veu, donchs, V. si la llengua catalana te ben barrada la porta dels
documents públics que s' otorgan dintre son propi terror; si alguna
frase hi pot entrar ha d' esser com á foraster sospitós, y acompanyada de
la traducció castellana, es á dir, voltada de la guardia civil.

Respecte á la admissió al Registre de la referida escriptura redactada
en catalá, dit s' está que essent otorgada avans de 1862 devia admetres
sens contravenir cap disposició legal, puig Felip V al fer taula rasa de
nostres llibertats, pera castigar la heróica defensa de Barcelona respec-
tá encare lo dret d' usar nostre idioma en las escripturas; lo robo igno-
minió d' aquest dret sagrat de tot poble digne estava reservat al govern
d' Isabel segona tal volta pera premiar ab hidalguí verament castellana
la sanch que dos anys enrera havian vessat los voluntaris catalans en
la guerra d' Africa.

Pero si ignominió es aquest robo y tans d' altres com n' ha comés lo
centralisme madrileny en la Catalunya conquistada, no es menos igno-

minió que lo poble català los haja anat sufrint sens protesta y casi sens adonarsen; però ¡qué te d' estrany que passin desapercebudas tantas indignitats, si embadalits molts catalans per la xerrameca castellana fins s' han cregut que aquell dialecte moro es mes fi y vesteix mes que lo idioma català, y enlluhernats per la sombra fantástica d' una patria espanyola il·lusoria no s' han avergonyit d' introduhir en lo si de sas famílies lo llenguatge de nostres conquistadors y butxins!

La ploma m' rellisca apreciat senyor y m' aparta del obecte d' aquesta carta qual propòsit es únicament demostrar la veritat amarga del esboranch fet á nostre idioma, presentantlo com la mellor arma que tenim pera ajudar l' actual renaixement en las reivindicacions de las patrias naturals. Es arma un xich oscada, si, pero es de bon cert y té bon tremp, sols nos cal esmolarla y esgrimirla ab fé, ab valor y constancia.

Tant de bó que tots los fills de Catalunya tinguessen l' interès que vosté demostra en estudiar fins ahont podém valernos de nostre idioma, y lo empleessin en tot lo que está terminantment prohibit, puig lo dia que aixó sia, vindrá per ella sola la vindicació de nostra patria catalana.

Disposi y mani de son afm. S. S.

PAU COLOMER.

Sabadell 30 Juny de 1897.

Vuyté Certámen Literari de Olot

La Junta elegida pera la organisació de dit Certámen, convida á tots los conreuhadors de las lletras, poetas y prosistas de nostra estimada patria, á pendre part en la catalana festa que, si á Deu plau baix los auspícis de la autaritat local, tindrà lloch en un dels dias, que oportunament se designará, de las prop vinentas festas de nostra excelsa patrona la Verge del Tura.

La Junta desitja inspiració y bona sort als escriptors que prenguin part en aquesta lluyta literaria, pera escriure las composicions, que serán jutjadas y premiadas de conformitat ab lo següent

CARTELL

PREMIS ORDINARIS

1. «Flor Natural» premi anomenat de «honor y cortesía»; s' adjudicarà á la mellor poesia de tema lliura. L' autor, com es costúm, deurá ferne present á la dama de sa elecció, la que, proclamada Reyna de la Festa, desde son lloch presidencial entregará 'ls demés premis als autors llorejats.

2. «Una ploma de plata daurada», ofrena de la Junta organitzadora, a la millor poesia sobre un fet històric de nostre Principat, preferint, en igualtat de circumstàncies, la que canti un aconexament de nostra encontrada.

3. «Un objecte d'art», ofert per l' il·lustríssim Ajuntament d' aquesta vila, a la més inspirada y enèrgica oda al insigne olotí Joan Pere Fontanella.

PREMIS EXTRAORDINARIS

4. D. Marián Bassols y Prim, President de la D'putació provincial de Gerona, ofereix «un objecte d'art» al millor treball, en català ó castellà, que desenrotlli 'l tema següent: *Estudi històric crítich sobre la legislació provincial y reformas indispensables en la mateixa*.

5. Lo Rvnt. Dr. Esteve Ferrés, Rector d' aquesta vila, fa present d' «un treball», d' un artista olotí, a la composició poética que millor y mes cristianament canti las exelencias de la mantellina espanyola ó de la caputxa catalana.

6. D. Joseph Esquena y Mas, fabricant, ofereix «una obra d'art» al millor treball històric crítich que versi sobre 'l següent tema *La Espanya regionalista y la centralista*.

7. La casa «El Arte Cristiano», dels Srs. Vayreda y C.^a, ofereix «una imatge de cartró fusta», ricament decorada, al autor de la millor poesia mística de tema lliure.

8. D. Miquel Blay ofereix «una obra esculptòrica, original del donador, pera esser adjudicada a la millor poesia que versi sobre 'l tema: *Anyoransas de la patria*.

9. D. Laureá Barrau ofereix «un estudi», dels que pintarà durant sa estada en aquesta vila, a la millor poesia lirica de tema lliure.

10. D. Enrich Galvey fa donació de «un quadret, dels que pintarà aquest estiu en nostra encontrada, a la més inspirada poesia sobre qual-sevol costum olotina, ó be a la que millor canti algun assumpte referent als hermosos é incomparables aforas d' aquesta rondalia.

11. D. Joseph Berga, Director de la Escola de dibuix, regala «un quadro panoràmich de nostres pirineus», original del donador, a la més bonica llegenda, preferint, en igualtat de circumstàncies, la que sia menos coneguda.

12. D. Marián Vayreda, pintor olotí, ofereix «un quadro», original del donador, al millor treball, en prosa ó vers, sobre costums de nostra encontrada.

13. D. Joseph Berga y Boada, ofereix «una obra», original del donador, a la millor colecció d' articles modernistas, qual tema 's deixa al bon gust dels escriptors.

14. D. Celestí Devesa ofereix «un bust», modelat pe 'l donador, a la més inspirada poesia que versi sobre 'l tema: *Desengany de la vida*.

15. D. Menció Domengo fa ofrena de «un quadre», pintat del donador, á la millor poesia amorosa de tema lliure.

16. D. Ignasi Buxó dona «una obra», original del donador, á la poesia que millor canti la gloria del treball.

17. Uns quans joves catalanistas ofereixen «una obra d'art», adquirida d'un de nostres artistes olotins, á la més enérgica poesia de caràcter patriòtic.

18. Un senyor ofereix «un treball escultòric», original d'un de nostres artistes, á la millor prosa ó poesia humorísticas de tema lliure. En la prosa s'preferirà, en igualtat de circumstancies, la que en forma d' instantánea ó retrato á la ploma descrigui ó pinti tipus còmichs.

BASES:

1.ª Lo Jurat concedirà tants accésits y mencions honoríficas com cregui convenients.

2.ª Tots los treballs haurán d'esser inédits y escrits en catalá totas las composicions que obtin á premis qual llengua no s'indiqui.

3.ª Se reserva la Junta organitzadora per un any, á contar desde 'l dia de la Festa, la propietat de las obras premiadas.

4.ª Tots los treballs deurán esser remesos al Secretari del Jurat qualificador, carrer de Santa Pau, avans del dia 20 de Agost vinent. S'enviarán dintre un plech elós, al que acompanyarà un petit sobre tancat contenint lo nom del autor ó una contrassenya que identificarà l'autor devant del Secretari del Jurat avans del dia de la Festa, al objecte de poguerli esser entregat en la matíxa 'l premi que se li hagi concedit. L'expressat sobre portará escrit en la coberta 'l títol y lema de la composició respectiva.

5.ª No s'entregarán los premis sinó al autor ó á la persona per ell indicada previament.

6.ª La composició premiada, que per inobservancia de lo disposat en la base 4.ª resulti anónima en l'acte de la Festa, quedarà perjudicada, per lo qual no s'admeterà cap reclamació.

7.ª Si algún dels premis no pogués adjudicarse á composició adequada al tema d'aquell, queda facilitat lo Jurat pera discernirlo á la que estí més convenient.

Lo Jurat qualificador lo constituhirán los senyors D. Joaquim Cabot y Rovira, President; Rvnt. Dr. D. Ramón Guillemet, D. Pere Llosas, don Joseph Soler y Colomer, Vocals; y D. Marián Vayreda, Secretari.

Olot 26 de Juny de 1897.—Per la Junta organitzadora: *Lo President*, C. Devesa.—*Lo Secretari*, Cándi Torrent.

NOTA.—Se suplica á la persona guanyadora de la «Flor Natural, posi son nom en co-neixement del Jurat á la major brevetat possible.

L I T E R A T U R A

A bordo del "Montevideo"

Com grua á flor de mar
 ¡que bell veure es volar
 entre celistia,
 alada nostra nau
 gronxolantse suau
 en llit d' ondings!

Sobre un cel de crestell,
 que es d' altre cel mirall,
 surant, fa via.
 immensitat endins
 obrint solchs per camins
 á l' aygua viva.

De l' onejant maror
 desfá la burinor
 quan més rondina,
 y mar endins son vol
 m' apar gentil bressol
 gronxat per ninfas.

¡Que bella n' es la mar
 al veurershi llevar
 l' astre del dia!

¡que encisera es la nit
 la lluna en son zenit
 quan l' enlluminal

¡Oh volador palau
 de ma velera nau!
 quedémshi á viure;
 mes nó, mira ton nort
 si aprop senyala 'l port,
 que l' cor somnia.

Allá un pare catiu
 m' espera y m' sonriu
 m' aguarda y crida,
 y per mon Pare Sant
 Daria la mar gran,
 la terra que aymo tant
 mon cor y vida.

JOSEPH CARDONA, PRÉBERE.

Golf de Lleó 18 Abril 1894.

N O V A S

Lo concert que 'l passat dimars diada de S. Pere, tingué lloch en lo Centre Catalá, fou molt concorregut, alcansant un verdader éxit l' aplaudit quarteto *El Túrta*.

La sinfonia de *Mignon*, la fantasia de la *Cavalleria Rusticana* y la *Rapsodia Húngara* de Litz, pessas totes de compromís, foren interpretadas pel quarteto d' una manera admirable, arrancant al final interminables salvas d' aplausos. També agradaren moltíssim, la *Serenata* d' Al en' z y fragments de *La Dolors* de Bretón, un valz de concert qual nom no recordém y *L' Espirto gentil* de *La Favorita* (fora de programa) que executá d' una manera magistral lo jove director del quarteto.

En conjunt, fou una festa en extrém agradable que deixá á totes las

famílias allí reunidas no solzament satisfetas de la vetllada, sino ab desitj de que 'l Centre Catalá n' organisi un altre dintre poch's dias.

—La nit del diumenge passat, socis aficionats posaren en escena en lo teatro cel Ateneo Sab dellés lo drama *Juan José*, obtenint una interpretació justa que valgué del numerós públich molts aplausos que interromperen en diferentes escenas als novells actors. Mereix especialment posar de relleu lo trevall del distingit jove en Domingo Saló que desempenyá lo protagonista de la obra d' una manera acaba, molt per dessobre de lo que esperavam de son probat talent. En Pere Martí Peydro, en Francisco Escriu y per no anomenarlos de un á un, tots los que hi prengueren part, contribuïren al bon éxit de la funció.

La pessa *Inlicis*, mantingué constantment enriolat al auditori, arrodonint aixís una festá que deixá als socis ganas de véurela repetida.

Unim nostre aplauso al dels demés y nos permetém férlos hi memoria de que la escena patria te també joyas literarias.

—La important Associació de Católichs d' aquesta ciutat quina per rahó d' equitat te la bona costum de celebrar sa festa Patronal un any en cada parroquia l' hi ha correspost enguany fer la festa relligiosa en la de la Puríssima Concepció; comensá al matí celebrant una exemplar Comunió General en la qual feu una sentida platica preparatoria lo Rt. P. Eloy de las Escolas Pías.

A las deu, plena de gom á gom la iglesia magníficament adornadas com en las gran solemnitats, comensá l' ofici en lo qual se tocá á gran orquesta la bonica missa del Sagrat Cor composta y dirigida per lo distingit mestre D. M'quel Ferrer Pbre., executada per la orquesta dels Muixins aumentada fins á 30 professors y cantada per la escolania y escullidas veus, resultan sempre las obras musicals baix la infatigable batuta de mossen Miquel.

Eeu lo sermó lo P. fray M. de la Calle de la ordre de San Domingo y se repartiren unas fullas ab poesias castellanas dedicadas al Sagrat Cor.

A la tarde se canta també á tota orquesta un solemne Trisagi estant igualment adornada la iglesia y plena de gom á gom.

La festa del vespre de caracter literari-musical se celebra en lo Saló d' actes de la Societat acupant la Presidencia los Srs. Rectors de Sant Feliu y de la Concepció, Rt. P. Lacalle y lo vis-President D. Miquel Ustrell acompanyats del secretari D. Vicens Trabal y varis senyors PP. Escolapis sacerdots y seglars.

Despuys de las oracions reglamentarias se llegiren dos telegremas del President de l' Associació D. Joseph D. Casanovas felicitant als socis y aderintse á las festas del Sagrat Cor.

Lo senyor Trabal llegí una ben redactada memoria dels travalls realisats per l' Associació durant lo present curs.

La orquesta Muixins amenisà la vetllada executant las sinfonias de Suppe La Señora Maestre, la de clarinets L' Aplech, y lo professor de cornetí lluhí sas facultats ab las Sevillanas, tocaren en la segona part la sinfonia d' Escalas La delicia, se lluhí lo fiscorn ab la fantasia El vendaval y lo professor de violí Sr. Corta demostrà las escapcional facultats ab la admirable execució d' un Walz fantastich del mestre Oñate.

Lluiren en la part literaria lo Sr. Joseph Serra, lo Rt. P. Eloy y lo Rt. P. Capdevila llegint bonicas poesias en la primera part comensant la segona part ab un discurs castellà lo soci Sr. Vallibera llegiren luego poesias en català los Srs. Rt. P. Capdevila y Sr. Bedós, Lo Sr. Balóix llegí una poesia dedicada á la memoria de sa difunta mare y escrita en castellà y lo Rt. P. Lacalle recitá una llarga poesia fen un paralelo del bon exemple y del mal exemple acabant la vetllada un breu discurs de gracias fet per lo Rt. Rector de San Feliu.

No cal dir que tant los treballs literaris com musicals foren fortament aplaudits y que la festa patronal de l' Associació de Catòlichs fou una gran festa que deixa ben sentada la exuberant vida y lo desprendiment de dita Societat aixís com los sentiments catòlichs que l' animan y lo valer literari de sos distingits socis.

—En lo favorescut teatre de la Associació de Catòlichs s' ha disposat posar en escena aquesta nit los dramas en un acto *Lo Llibertador de Suiza* y *El puñal del godo* y la comedia *Los Asistentes*.

—Se trova entre nosaltres lo diputat á Corts per aquest districte don Timoteo Bustillo.

—Avuy celebra la vehina ciutat de Tarrasa sa tradicional festa major.

—Ahir contragué lo Sant Llàs del matrimoni en la parroquial iglesia de Sant Feliu nostre bonvolgut amic don Francisco Grabén ab la modesta senyoreta donya Maria Figueras germana de nostre company de redacció don Joseph Figueras.

—Desitjém als nuvis una interminable lluna de mel acompanyada de felicitats eternas.

—Pera la festa major que avuy celebra la vehina ciutat de Tarrasa ha sigut contractada pera 'ls concerts y balls que 's donarán en el *Circulo Egarense*, la orquesta *Fatxendas* d' aquesta ciutat.

—Divendres passat á la matinada fou agafat per tren de mercancias n.º 1253 en 'l ferro-carril de la carretera de Barcelona d' aquesta ciutat un carro y una caballeria quedant aquesta completament destrossada junt ab 'l vehicul.

La máquina del tren arrossegá carro y caballeria fins á la distancia de 384 metros.

Ha versió general del fet succeït de la manera següent; Venia procedent de Barcelona l' esmentat vehicul quin al trovarse prop del citat pas anivell que estava guardat per 'l guarda barreras ab las cadenas posadas. Aqu st ab tots sos esforços y crits no pogué aturar la caballeria.

Lo carreter anaba adormit y al sentir 'ls crits del guarda barreras saltá á terra, salvantse d' una mort Segura.

—En lo carrer de Montesson, cantonada al que será passatge de Sant Joseph, de Barcelona en una casa de pur istil catalá que s' acabá de construir baix la direcció del distingit arquitecte Sr. Puig y Cadafalch, s' inaugura lo dia 12 del passat més, un establiment de begules y restaurant ab lo títol de *Els quatre gat*. Tots los adornos y mobiliari respira l' ambient de nostra terra, presentat en la forma especial que tant compláu als elements modernistas, que sembla h un escullit aquell lloch com á punt de reunió. Los anuncis de la nova casa, redactats en catalá y en forma molt catalanesca, acaban de fer atractivol l' establiment

Felicitem á son propietari, en Pere Romeu, y confiém que 'l bon éxit li permetará aviat, introduhirhi algunas novetats que s' anuncian pera convertir aquella casa, en lloch preferent dels bons catalans.

—Pera que 's comprenga que no ha mort, sinó que es cada día més viu entre nostres fabricants l' esperit catalá, es bo fer notar que en la Exposició Industrial que, actualment se celebra en lo Palau de Bellas Arts, son molts los industrials que ostenten en ses instalacions lo gloriós escut de Catalunya. Es de notar també, que en tota la Exposició no s' hi veu cap altre atribut heráldich.

—Diu lo *Diario de Tarragona* del 27 del passat:

«Ahir tardi trobaren los operaris que treballan en los desmonts del extrém de la Rambla de Sant Joan, cantonada al carrer del Asalto, una ara romana de pedra del país, ab bonich cornisament grech romá y una inscripció en hermosos caràcters.

Lo propietar dels terrenos, don Ramon Adell, doná compte de la troballa al director del Museu provincial, lo qual ha llegit y traduhit l' epigrafe.

Diu aixís:

MEMORIAE
VLPI BONICI
GENER ET
OCTAVIAE CALLISTE
FILIAE DVL CISSIMAE
OCTAVIA GRECVLA
MATER

Es una ara ó lápida sepulcral dedicada per «Octavia Grecula á la memoria de son gendra Ulpi Bonici y de sa dulcíssima filla Octavia Calista».

Encara que aquesta inscripció no es inèdita, puig ja la publicaren Finestres, Albiñana y Hübner, la troballa es interessant per tractarse d'una làpida que 's considerava enterament perduda.

Lo senyor Arco sembla que ha donat compte a la Real Academia de la Historia, tant de la troballa com de que l' ara ha sigut cedida gratuïtament al Museu per lo propietari dels terrenos senyor Adell.»

—Diu «La Renaixensa»:

«Avans d'ahir la iglesia de Sant Pere de Barcelona celebrará la festa del seu Sant. Los senyors obrers y 'l nou senyor rector, vingut d' una de las parroquias de Vilafranca ahont era estimadíssim, havian acordat que 'l sermó fos en nostra llengua y en catalá predicá lo doctor Codina á qui ja haviam sentit predicar altrás vegadas en nostra parla y qui demostrá una vegada més que no cal acudir á idiomas forasters per dir be las cosas. Al nou rector, als obres y al doctor Codina los felicitem de tot cor porque han sabut comprendre que quan s' ha de celebrar una festa religiosa, quan se vol parlar al cor dels parroquians, se 'ls hi ha de parlar en son mateix llenguatge. A Catalunya las mares parlan en catalá á sos fills, ab cansons catalanas los fan adormir y ab paraulas catalanas los aconsolan en sas penas. Just es, donchs, que la iglesia que es nostra mare esperitual nos parli de la mateixa manera.

Ha mort a Palma de Mallorca D. Joan Lluís Oliver y Sabrafin, fundador del periódich «La Almudaina», y molt estimat d' aquella població, sa ciutat natal.

Enviém á la redacció del apreciat colega nostre mes sentit pèsam per la pèrdua que acaba d' experimentar.

En la Universitat de Barcelona, després d' uns brillants exercicis, ha rebut lo grau de Llicenciat de Filosofia y Lletres ab la calificació de sobresalient nostre estimat amic y company de catalanisme don Joan Roblet, fill de Montblanch.

—Dias enrera una comissió de la Lliga Viscaina de productors, presidida per D. Pau d' Alzola, aná á portar un album á n' en Cánovas.

Se conta que aixís que 'ls va veure, els va dir en Cánovas:

—*No saben ustedes el zuzto que me han dado.*

—*¿Pues?*—feren admirats los biskains.

—*Porque al anunciarme: ahí están los de la Liga creí eran ez-z locoz de regionalistas catalanes: loz de la Lliga de Catalunya.*

—*¡Ah! Pues mire usted, señor don Antonio—afegí un biscal—nosotros tambien nos tenemos por regionalistas.*

Deixant apart que regionalistas que ofereixin albums á n' en Cánovas, han d' esser bastant aygualits; la resposta dels biskains no debia agradar gayre al vell Monstre.

—El Círcol Mallorquí de Palma, ha convocat un públich concurs, destinat á la adquisició de cuadros originals, de grans dimensions, pera l'adorno d' algunas dependencias de la Corporació. Una de las condicions exigidas en aquest concurs es que dits cuadros presentin fets notables de la historia de Mallorca, ocoreguts al ayre lliure, ab figuras de género de la histria mallorquina.

Nos felicitem d' aytal acort, prés per la important societat de la capital balear, perque constituheix una prova més del desentrotllo que van prenent las idees particularistas en la isla germana nostra.

—Llegim en «La Renaixensa»:

«Avuy repartim als nostres subscriptors lo plech número 15 del folletí de novelas. Lo plech número 16 lo repartirem dissapte y 'l dilluns vinent lo número 17, á més d' algun altre que 'n repartirem la vinenta setmana. Prenguin los nostres subscriptors la bona voluntat que desde 'l Vendrell no podém fer lo que voldríam y que ho farem aixís que l' amo d' Espanya 'ns permeti tornar á Barcelona, ocasió que no trigarà á arribar perque llesta del tot la causa contra 'ls anarquistas no son tant tontos presumits que 'ns creguém que no voldrá tornar las garantias constitucionals á la provincia per la por que li poguém fer nosaltres.»

—La companyia que dirigeix lo reputat primer actor D. Francisco Fuentes, posará en escena aquesta tarde en lo teatre Cervantes lo aplaudit drama en tres *La esposa vengadora* y la comedia en dos actes *Los Hugonotes* y á la nit en lo teatre Camps de Recreo lo celebrat drama en 3 actes *La Pasionaria* y la pessa *Las olivas*.

—Dimecres se reuni en l' Ateneu Barcelonés la Junta general de socis, essent aprobada per una bona majoria la mod ficació d' alguns articles dels Estatuts, proposada per la Junta Directiva.

Las novas cláusulas del Reg ament permeterán al Ateneu la adquisició de inmoables, lo dia que 's puguí realisar aquesta millora tant temps desitjada; donarán més durada als cárrechs de la Junta; mod ifican la forma de la elecció presidencial; estableixen novas disposiciones pera 'l cas d' una dissolució, y declaran á la llengua catalana co-oficial dintre del Ateneu.

Gran Café y Restaurant Colon.-Barcelona

Cuberts á 2'50 ptas. á escullir 3 plats de la carta (ó 4 sense escullir), 3 postres. pa y ví.

També s' admten abonos á preus ventatjosos.

Servey esmeradísim.

IMPREMTA. En la d' aquest periódich, carrer de
-CALDERON, 36, se fan tota classe
de treballs á preus reduhits.

Plegadors de cartró á las midas que 's desitxin,
se 'n poden servir ab tota urgencia.

IMPREMTA TUGAS.-CALDERON, 36

O B R A N O V A

T E R R A B A I X A

Drama en tres actes y en prosa

ORIGINAL DE

Angel Guimerá

Se ven en las principals llibrerías.

Preu: 2 pessetas.

F O N D A S I M O N

Cuyna á la verdadera catalana; bonas habitacions pera famílias y particulars; molta natedat y economía.

Espartería, 6 y Vidriería, 12
(BORN VELL). - BARCELONA

Aquesta casa fá 62 anys que dona diariament la sopa als pobres.

Fayans Catalá

Fábrica de Cerámica Artística

DE

M. BURGÜES Y COMP.^a-Crehueta, 92-SABADELL

Imprempta y Encuadernacions de Pere Tugas, Carrer de Calderón, 36. -SABADELL